

METODOLOGIA

de formare profesională a personalului didactic din cadrul unităților de formare profesională a conducătorilor de vehicule

I. Dispoziții generale

1. Prezenta Metodologie este elaborată în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier și reglementează cadrul general și procedural, prin care se realizează formarea profesională a personalului didactic din cadrul unităților de formare profesională a conducătorilor de vehicule: profesor/profesoară de siguranță rutieră și instructor/instructoare conducere auto (în continuare – FPPD).

2. FPPD este componentă a învățării pe tot parcursul vieții și poate fi realizată, de către prestatorii de formare profesională a adulților, în baza programelor de formare profesională elaborate în conformitate cu normele metodologice aprobate prin ordinul ministrului educației și cercetării, coordonate cu Ministerul Afacerilor Interne (în continuare MAI) și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (în continuare MIDR), autorizate provizoriu/acreditate și, ulterior, coordonate cu Ministerul Educației și Cercetării (în continuare MEC).

Pentru a spori calitatea serviciilor educaționale, prestatorii pot constitui consorții.

3. FPPD se bazează pe *principiile fundamentale ale educației*, prevăzute la articolul 7 din Codul educației al Republicii Moldova.

4. FPPD are *scopul* de a contribui la îmbunătățirea calității serviciilor educaționale/ofertelor de formare profesională a conducătorilor de autovehicule de toate categoriile/subcategoriile prin:

- 1) organizarea ofertelor de învățare cât mai aproape de nevoile beneficiarilor serviciilor de formare, susținute de diverse echipamente bazate pe tehnologiile informaționale și comunicații;
- 2) dezvoltarea culturii de investiții în formarea resurselor umane, facilitarea integrării profesionale și sociale, în concordanță cu aspirațiile lor profesionale și cu necesitățile pieței muncii;
- 3) dezvoltarea contextelor și metodelor de predare-învățare-evaluare eficiente, necesare în asigurarea continuității învățării pe tot parcursul vieții;
- 4) asigurarea integrării și/sau reintegrării sociale și profesionale a specialiștilor;
- 5) promovarea oportunităților și posibilităților de învățare și dezvoltare profesională continuă.

5. FPPD are ca *obiective*:

- 1) formarea specialiștilor calificați capabili să contribuie la creșterea competitivității sistemului național de formare profesională a conducătorilor de autovehicule de toate categoriile/subcategoriile și la dezvoltarea durabilă a sectorului transporturilor rutiere și a societății;
- 2) facilitarea integrării profesionale/sociale a persoanelor în concordanță cu aspirațiile lor profesionale și cu solicitările pieței muncii;
- 3) însușirea unor cunoștințe avansate, metode și procedee moderne pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu;
- 4) actualizarea cunoștințelor și perfecționarea formării profesionale în ocupația de bază, dar și în ocupații înrudite;
- 5) calificarea, recalificarea, specializarea, perfecționarea determinată de restructurarea economică, de mobilitatea socială sau de modificări ale capacității de muncă;
- 6) asigurarea incluziunii digitale;
- 7) crearea posibilităților de certificare a competențelor;
- 8) asigurarea protecției și reintegrării sociale a specialiștilor;
- 9) promovarea învățării pe tot parcursul vieții.

6. FPPD îndeplinește următoarele *funcții*:

- 1) favorizează dezvoltarea personalității;
- 2) crește competența și competitivitatea profesională;
- 3) oferă șanse de a obține o calificare/ o calificare parțială;
- 4) susține abordarea sistemică: formare profesională inițială și continuă;
- 5) fortifică capacitățile de utilizare a beneficiilor oferite de tehnologiile informaționale și comunicaționale în educație și formare profesională a conducătorilor de autovehicule;
- 6) asigură dobândirea competențelor și aptitudinilor necesare pentru exercitarea drepturilor și responsabilităților profesionale/sociale;
- 7) contribuie la promovarea intereselor individuale pentru îndeplinirea rolurilor profesionale/sociale;
- 8) promovează acțiunea personală și cultura profesională.

7. FPPD se realizează la ocupațiile, meseriile (profesiile), specialitățile, specializările incluse în Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-2021) și în nomenclatoarele respective ale meseriilor, specialităților și specializărilor din Republica Moldova.

8. FPPD se întemeiază pe modelul formării competențelor profesionale generale și specifice ocupațiilor, meseriile, specialităților, elaborate în baza standardelor ocupaționale și/sau a standardelor de calificare, în conformitate cu prevederile cadrului normativ.

9. FPPD se realizează prin programe de formare profesională, conformate Cadrului Național al Calificărilor (în continuare CNC), autorizate provizoriu/acreditate, care cuprind totalitatea activităților de formare teoretică și practică în vederea realizării obiectivelor de formare a competențelor necesare domeniului de activitate.

10. Planul de învățământ conceptualizat și elaborat în cadrul programului include patru componente definitorii:

- 1) *componenta temporală*, reprezintă modul de planificare în timp a procesului de formare profesională (an, semestru, lună, săptămână); unitatea principală de măsură a procesului de formare este creditul de studii; componenta temporală se reflectă în Calendarul activităților.
- 2) *componenta formativă*, reprezintă modul de distribuire a unităților de curs: modulelor/disciplinelor/stagiilor de practică;
- 3) *componenta acumulare*, reflectă alocarea creditelor de studii pentru fiecare unitate de curs sau activitate de formare prevăzută în Planul de învățământ (module, stagii de practică, proiecte);
- 4) *componenta evaluare*, reflectă proiectarea și stabilirea modalităților de evaluare curentă și finală a rezultatelor învățării și competențelor obținute de către beneficiar.

11. Lista unităților de curs, numărul de ore pentru studierea acestora, tipul stagiilor de practică se raportează la particularitățile programelor de formare profesională a conducătorilor de vehicule și se stabilesc de către prestatorul de formare profesională a adulților în dependență de specificul domeniului de formare profesională în corespundere cu standardele ocupaționale, standardele de calificare și CNC.

12. Relațiile dintre prestatorii de formare profesională a adulților, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare și beneficiari se reglementează prin contract de prestare a serviciilor educaționale, în care sunt specificate drepturile și obligațiile părților, durata studiilor, mărimea taxei de studii.

13. Cheltuielile pentru obținerea certificatului de competență profesională a profesorilor/profesoarelor de siguranță rutieră și instructorilor/instructoarelor conducere auto sunt suportate de angajator sau de persoana interesată.

II. Formarea profesională a profesorilor/profesoarelor de siguranță rutieră

14. Pentru a fi admiși la activitate didactică, profesorii/profesoarele de siguranță rutieră urmează un program de formare profesională a adulților, în baza diplomei de studii superioare sau medii de specialitate (din domeniile *drept* și *ingineria*

transportului auto) pentru a fi certificați cu *Certificat de competență profesională*, de modelul aprobat de către MEC și personalizat de către Centrul Tehnologiilor Informaționale și Comunicaționale în Educație (în continuare - CTICE).

Periodic, la fiecare 5 ani, profesorii/profesoarele de siguranță rutieră urmează un program de formare profesională a adulților pentru dezvoltare personală/profesională.

15. Persoana care solicită eliberarea certificatului de competență profesională pentru profesor/profesoară de siguranță rutieră trebuie să întrunească cumulativ următoarele condiții:

- 1) vârsta de cel puțin 25 de ani;
- 2) cel puțin de 5 ani să dețină dreptul de a conduce vehicule pentru categoria B;
- 3) să nu fi avut suspendată exercitarea dreptului de conducere a vehiculelor, în ultimii 3 ani, pentru conducerea vehiculelor în stare de ebrietate;
- 4) să fie aptă din punct de vedere medical pentru desfășurarea activității respective.

16. Pentru înscrierea la programul de formare profesională în vederea obținerii sau reînnoirii certificatului de competență profesională, se depun următoarele acte:

- 1) cererea, în care se va menționa numele și prenumele solicitantului, tipul certificatului solicitat, categoriile de vehicule pentru care are dreptul să conducă;
- 2) copia de pe actul de identitate;
- 3) copia de pe permisul de conducere;
- 4) copia de pe actul de studii;
- 5) certificatul de cazier judiciar și certificatul de cazier contravențional, din care să rezulte că solicitantul nu au fost condamnat pentru infracțiuni care le fac incompatibile cu activitatea prestată și nu a fost privat, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, de dreptul de a ocupa anumite funcții; nu a fost sancționat contravențional pentru încălcări repetate, în decursul unui an calendaristic, ale normelor în vigoare privind drepturile de muncă, condițiile de plată și de angajare sau privind regimul din transporturi și din domeniul circulației rutiere.
- 6) adeverința medicală valabilă;
- 7) copia certificatului de competență profesională (pentru formare profesională periodică).

17. Frecventarea orelor de program este obligatorie; orele conform orarului se documentează în registre de evidență.

18. Sunt admise la evaluarea finală doar persoanele care au urmat integral orele aferente programului.

19. Fiecare unitate de curs din planul de învățământ se finalizează cu evaluare.

20. Evaluarea finală la module și evaluarea finală la program: obiectivele de evaluare, conținutul, baremul de evaluare și notarea la probele de evaluare, inclusiv modelul proiectului de lecție pentru proba orală se va include în anexă la programul de formare profesională a profesorilor/profesoarelor de siguranță rutieră elaborat în conformitate cu normele metodologice aprobate prin ordinul ministrului educației și cercetării, coordonat cu MAI, MIDR, MEC.

21. Comisia pentru evaluarea finală se constituie din cadre didactice care au realizat programul și 3 membri invitați, câte un reprezentant al MEC, MIDR, MAI.

22. Evaluarea finală pentru obținerea inițială a certificatului de competență profesională pentru profesorii/profesoarele de siguranță rutieră include următoarele probe:

- 1) *proba scrisă*, eliminatorie, care are drept scop verificarea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor de aplicare a regulilor de circulație pe drumurile publice, cunoașterea vehiculului și a siguranței traficului rutier; această probă poate fi susținută și prin mijloace TIC;
- 2) *proba orală* pentru demonstrarea competențelor psihopedagogice, care constă în prezentarea unui proiect de lecție din domeniul legislației rutiere și conducerii preventive a vehiculului.

23. Proba scrisă pentru obținerea inițială a certificatului de competență profesională va include 10 de întrebări pentru evaluarea cunoașterii regulilor de circulație, 10 întrebări pentru evaluarea cunoașterii vehiculului și 10 întrebări pentru evaluarea cunoașterii siguranței traficului rutier.

24. Proba scrisă pentru obținerea periodică a certificatului de competență profesională va include 5 de întrebări pentru evaluarea cunoașterii regulilor de circulație, 5 întrebări pentru evaluarea cunoașterii vehiculului și 5 întrebări pentru evaluarea cunoașterii siguranței traficului rutier.

25. Proba scrisă se consideră susținută, dacă persoana a răspuns corect la toate întrebările.

26. Persoanele care nu au susținut proba scrisă, nu sunt admise la susținerea probei orale.

27. Persoanele care nu au susținut proba scrisă, susțin repetat evaluarea de cel puțin 2 ori, cu alte întrebări.

Persoanele care nu susțin repetat evaluarea, repetă programul.

28. Rezultatele evaluării finale: *proba scrisă* și *proba orală* se consemnează în borderoul privind rezultatele evaluării, întocmit în două exemplare, semnat de toți membrii comisiei de examinare.

Un exemplar se prezintă la Ministerul Educației și Cercetării, iar cel de-al doilea se păstrează la prestatorul de formare profesională.

29. Persoanelor care au promovat evaluarea finală li se eliberează certificat de competență profesională, personalizat de către CTICE, însoțit de supliment.

III. Formarea profesională a instructorilor/instructoarelor conducere auto

30. Pentru a fi admiși la activitate didactică, instructorii/instructoarele în conducere auto urmează un program de formare profesională a adulților:

- 1) *formare profesională inițială (de bază)* – 20 de credite (categoria A, inclusiv subcategoriile A2/A1/AM și categoria B, inclusiv subcategoria B1), în baza nivelului 3 CNC¹;
 - 1.1) *formare profesională inițială (de bază)* – 10 credite (categoria B, inclusiv subcategoria B1), în baza nivelului 3 CNC;
 - 1.2) *formare profesională continuă* – 10 credite (categoria A, inclusiv subcategoriile A2/A1/AM), în baza formării profesionale inițiale (categoria B, inclusiv subcategoria B1), prevăzută la pct. 1.1);
- 2) *formare profesională continuă* – 10 credite (categoria C, inclusiv subcategoria C1 și categoria CE, inclusiv subcategoria C1E), în baza formării profesionale inițiale (categoria A, inclusiv subcategoriile A2/A1/AM și categoria B, inclusiv subcategoria B1), prevăzută la pct. 1);
- 3) *formare profesională continuă* – 10 credite (categoria D, inclusiv subcategoria D1), în baza formării profesionale anterioare (categoria A, inclusiv subcategoriile A2/A1/AM, categoria B, inclusiv subcategoria B1, categoria C, inclusiv subcategoria C1 și categoria CE, inclusiv subcategoria C1E), prevăzute la pct. 1) și 2);
- 4) *formare profesională periodică* (la fiecare 5 ani) – 10 credite (categoria A, inclusiv subcategoriile A2/A1/AM, categoria B, inclusiv subcategoria B1, categoria C, inclusiv subcategoria C1 și categoria CE, inclusiv subcategoria C1E, categoria D, inclusiv subcategoria D1), în baza certificatului de competență profesională,

în baza actului de studii liceale, medii de specialitate sau superioare, pentru a fi certificați cu *Certificat de competență profesională*, de modelul aprobat de către MEC și personalizat de către CTICE.

¹ Programul de formare inițială poate fi promovat separat la categoria B inclusiv subcategoria B1, la categoria A inclusiv subcategoria A2/A1/AM, dar și concomitent

31. În baza formării profesionale inițiale, după o perioadă de cel puțin 2 ani de activitate efectivă ca instructor/instructoare în conducere auto, persoana poate obține și Certificat de competență profesională pentru celelalte categorii/subcategorii.

32. În cazul în care certificatul de competență profesională a unui instructor/instructoare în conducere auto a fost anulat ca urmare a suspendării dreptului de conducere a vehiculelor, acesta poate solicita obținerea unui nou certificat, doar după repunerea în dreptul de conducere a vehiculelor.

33. Persoana care solicită formarea profesională inițială eliberarea certificatului de competență profesională pentru instructor/instructoare în conducere auto trebuie să întrunească cumulativ următoarele condiții:

- 1) vârsta de cel puțin 25 de ani;
- 2) cel puțin de 5 ani să dețină dreptul de a conduce vehicule pentru categoria B;
- 3) să nu fi avut suspendată exercitarea dreptului de conducere a vehiculelor, în ultimii 3 ani, pentru conducerea vehiculelor în stare de ebrietate;
- 4) să fie aptă din punct de vedere medical pentru desfășurarea activității respective.

34. Pentru înscrierea la programul de formare profesională în vederea obținerii sau reînnoirii certificatului de competență profesională, se depun următoarele acte:

- 1) cererea, în care se va menționa numele și prenumele solicitantului, tipul certificatului solicitat, categoriile de vehicule pentru care are dreptul să conducă;
- 2) copia de pe actul de identitate;
- 3) copia de pe permisul de conducere;
- 4) copia de pe actul de studii;
- 5) certificatul de cazier judiciar și certificatul de cazier contravențional, din care să rezulte că solicitantul nu au fost condamnat pentru infracțiuni care le fac incompatibile cu activitatea prestată și nu a fost privat, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, de dreptul de a ocupa anumite funcții; nu a fost sancționat contravențional pentru încălcări repetate, în decursul unui an calendaristic, ale normelor în vigoare privind drepturile de muncă, condițiile de plată și de angajare sau privind regimul din transporturi și din domeniul circulației rutiere.
- 6) adeverința medicală valabilă;
- 7) copia certificatului de competență profesională (pentru formare profesională periodică).

35. Frecventarea orelor de program este obligatorie; orele conform orarului se documentează în registre de evidență.

36. Fiecare unitate de curs din planul de învățământ se finalizează cu evaluare.

37. Sunt admise la evaluarea finală doar persoanele care au urmat integral orele aferente programului.

38. Evaluarea finală: obiectivele de evaluare, conținutul, baremul de evaluare și notarea la probele de evaluare se va include în anexă la programul de formare profesională a instructorilor/instructoarelor în conducere auto elaborat în conformitate cu normele metodologice aprobate prin ordinul ministrului educației și cercetării, coordonat cu MAI, MIDR, MEC.

39. Comisia pentru evaluarea finală se constituie din cadre didactice care au realizat programul și 3 membri invitați, câte un reprezentant al MEC, MIDR, MAI.

40. Evaluarea finală pentru obținerea inițială a certificatului de competență profesională pentru instructor/instructoare în conducere auto include următoarele probe:

- 1) *proba scrisă*, eliminatorie, care are drept scop verificarea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor de aplicare a regulilor de circulație pe drumurile publice, cunoașterea vehiculului și a conducerii în siguranță a vehiculului; această probă poate fi susținută și prin mijloace TIC;
- 2) *proba practică în trafic*, pentru demonstrarea competențelor psihopedagogice utilizate în procesul de instruire în conducerea vehiculului.

41. Proba scrisă pentru obținerea inițială a certificatului de competență profesională va include 10 de întrebări pentru evaluarea cunoașterii regulilor de circulație, 10 întrebări pentru evaluarea cunoașterii vehiculului și 10 întrebări pentru evaluarea cunoașterii conducerii în siguranță a vehiculului.

42. Proba scrisă pentru obținerea certificatului de competență profesională pentru celelalte categorii/subcategorii va include 10 de întrebări pentru evaluarea cunoașterii regulilor de circulație, 10 întrebări pentru evaluarea cunoașterii vehiculului și 10 întrebări pentru evaluarea cunoașterii conducerii în siguranță a vehiculului.

43. Proba scrisă pentru obținerea periodică a certificatului de competență profesională va include 5 de întrebări pentru evaluarea cunoașterii regulilor de circulație, 5 întrebări pentru evaluarea cunoașterii vehiculului și 5 întrebări pentru evaluarea cunoașterii conducerii în siguranță a vehiculului.

44. Proba scrisă se consideră susținută, dacă persoana a răspuns corect la toate întrebările.

45. Persoanele care nu au susținut proba scrisă, nu sunt admise la susținerea probei practice în trafic.

46. Persoanele care nu au susținut proba scrisă, susțin repetat evaluarea de cel puțin 2 ori, cu alte întrebări.

Persoanele care nu susțin repetat evaluarea, repetă programul.

47. Rezultatele evaluării finale: *proba scrisă și proba practică în trafic* se consemnează în borderoul privind rezultatele evaluării, întocmit în două exemplare, semnat de toți membrii comisiei de examinare.

Un exemplar se prezintă la Ministerul Educației și Cercetării, iar cel de-al doilea se păstrează la prestatorul de formare profesională.

48. Persoanelor care au promovat evaluarea finală li se eliberează certificat de competență profesională, personalizat de către CTICE, însoțit de supliment.

VI. Dispoziții speciale

49. Programele FPPD se actualizează, ajustează la cerințele pieții muncii, la inovațiile din domeniul de specialitate și al științelor educației, la modificarea cadrului normativ.

50. Prestatorii de programe FPPD, semestrial, transmit MEC informații despre activitățile de formare profesională și numărul de beneficiari la fiecare program.